FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT ANTONIO LA PERGOLA

föredraget den 25 april 1996 *

1. Genom beslut av den 4 april 1995 har Tribunal de police de Toulouse ställt följande fråga till domstolen för förhandsavgörande:

"Står förfarandet avseende fastställelse av överträdelser enligt lagen av den 1 augusti 1905 om bedrägeri och förfalskning i fråga om varor eller tjänster angående märkning och förpackning av livsmedel och närmare bestämt det förhållandet att man inte hade sett till att den som berördes av undersökningarna hade undertecknat protokollet i överensstämmelse med de allmänna rättsprinciper som domstolen har utvecklat, såsom rätten till försvar och rätten till ett kontradiktoriskt förfarande?"

2. De sakförhållanden som ligger till grund för tvisten kan beskrivas på följande sätt. Jean-Louis Maurin står åtalad för brott mot artikel 18 i dekret nr 84-1147 av den 7 december 1984. Närmare bestämt står Jean-Louis Maurin åtalad för att ha salufört livsmedel vilkas sista förbrukningsdatum hade gått ut. Denna överträdelse konstaterades av de behöriga franska myndigheterna under en kontroll i hans företags lokaler. Protokollet avseende förseelsen, vilket upprättats den 15 juni 1993, översändes den 18 juni 1993 till procureur de la République i Toulouse och delgavs slutligen Jean-Louis Maurin den 22 juni 1993. Under förhandlingen vid den nationella domstolen åberopade den misstänkte att protokollet var ogiltigt på grund av att det inte hade undertecknats av den som berördes av undersökningarna. Detta strider enligt honom mot de principer som följer av Europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Närmare bestämt förelåg brott mot principerna om skydd för rätten till försvar och ett kontradiktoriskt förfarande.

I beslutet om hänskjutande anges att det i de nationella bestämmelser som är relevanta för att lösa tvisten i fråga inte ställs upp några krav på att protokollet skall undertecknas av den berörde. Den nationella domstolen frågar dock domstolen om detta krav kan följa av "allmänna rättsliga principer som domstolen har formulerat, såsom respekten för rätten till försvar och ett kontradiktoriskt förfarande".

3. Kommissionen samt den franska och den brittiska regeringen har gjort gällande att domstolen inte är behörig att avgöra den

* Originalspråk: italienska.

fråga som den nationella domstolen har hänskjutit i detta fall. Det argument man åberopar är att målet vid den nationella domstolen avser ett fall som inte hör till tillämpningsområdet för gemenskapsrätten. Det rör sig närmare bestämt om ett fall som regleras uteslutande av den nationella lagstiftningen. Den hänskjutande domstolen skall tillämpa en sanktion som föreskrivs i franska regler om det bryts mot en regel som även den inrättats genom den interna rättsordningen. Följaktligen föreligger det, enligt detta påstående, i detta fall inte någon förutsättning för en eventuell tillämpning av gemenskapsrätten och följaktligen inte heller någon behörighet för domstolen.

4. Detta påstående är riktigt. Först och främst uppvisar det fall som utgör föremålet för tvisten i målet vid den nationella domstolen inte något som knyter den till gemenskapens rättsordning. I direktiv 79/112/EEG [1] anges regler för märkning av livsmedel och föreskrivs också att dessa skall märkas med datum för minsta hållbarhetstid. Syftet med denna normativa rättsakt är emellertid — som framgår av första övervägandet — att avlägsna "skillnader mellan medlemsstaternas lagar och andra författningar om märkning av livsmedel" som "hämmar den fria rörligheten av dessa varor och kan leda till ojämlika konkurrensvillkor" [2]. Genom direktivet eftersträvas dessa mål tydligt genom att det föreskrivs enhetliga regler för märkning av livsmedel. Den enda överträdelse av dessa bestämmelser som är möjlig kan således bestå i att saluföra produkter som inte är märkta enligt föreskrivna kriterier. Direktivet omfattar emellertid under inga omständigheter en situation — som den som utgör föremålet för målet i fråga — i vilken en produkt som är märkt enligt gemenskapsreglerna saluförs efter utgången av det datum som anges som sista förbrukningsdatum på produktens förpackning. Problemet i det förevarande fallet är dock inte att bedöma om märkningen av produkterna i fråga överensstämde med de kriterier som anges i direktivet, i vilket fall det skulle kunna anses att den föreliggande situationen verkligen ligger inom gemenskapsrättens tillämpningsområde. Det rör sig tvärtom om att undersöka hur det uppträdande är sanktionerat som består i att saluföra utgångna livsmedel. Varken ovannämnda direktiv eller någon annan gemenskapsrättslig bestämmelse behandlar emellertid detta problem. Detta hör under den nationella lagstiftarens behörighet. Det är således med rätta som intervenienterna har dragit slutsatsen att det förfarande som inletts mot Jean-Louis Maurin avser ett brott mot en nationell regel som inte har någon anknytning till gemenskapsrätten.

Enligt en fast rättspraxis "skall domstolen övervaka efterlevnaden av de grundläggande rättigheterna på gemenskapsrättens område men kan inte granska en nationell reglerings överensstämmelse med Europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rät-

1 — Rådets direktiv av den 18 december 1978 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om märkning, presentation och reklam i fråga om livsmedel (EGT nr L 33, s. 1).

2 — Se det sjunde övervägandet i direktivet.

tigheterna och de grundläggande friheterna vilken inte faller inom ramen för gemenskapsrätten" [3]. Eftersom den sanktion som tillämpats på Jean-Louis Maurin, som sagt, föreskrivs i en nationell rättsregel genom vilken inte någon gemenskapsrättslig regel genomförs, har domstolen inte behörighet att bedöma om förfarandereglerna avseende tillämpningen av den sanktionen överensstämmer med allmänna rättsliga principer eller inte och närmare bestämt med respekten av rätten till försvar och ett kontradiktoriskt förfarande, vilka domstolen skall garantera.

Förslag till avgörande

5. Med beaktande av de överväganden som gjorts ovan föreslår jag att domstolen skall besvara frågan från Tribunal de police de Toulouse enligt följande:

Även om det åligger domstolen att tillförsäkra respekten av grundläggande rättigheter inom det specifika området för gemenskapsrätt, åligger det dock inte domstolen att bedöma en nationell lags överensstämmelse med principerna om rätten till försvar och rätten till ett kontradiktoriskt förfarande, om denna lag, som i den förevarande situationen, inte faller inom tillämpningsområdet för gemenskapsrätten.

3 — Domstolens dom av den 30 september 1987, Demirel (12/86, Rec. s. 3719, punkt 28). Se även domstolens dom av den 11 juli 1985, Cinéthèque m. fl. (60/84 och 61/84, Rec. s. 2605, punkt 26).